

FANNY CORBEELS

"Excuseer, maar mag ik meneer eens spreken?"

Fanny Corbeels, gedelegeerd bestuurder van ons lid Electro Corbeels, heeft nog geen seconde spijt gehad van haar leven als bedrijfsleider in de bouw. Maar ook in 2022 moet je als vrouw nog overweg kunnen met dat alledaagse en niet eens altijd boosaardig bedoelde seksisme

Intussen heeft Fanny Corbeels een carrière van meer dan 40 jaar in de bouw achter de rug. Maar eind jaren 1970 wees niets erop dat het zo zou verlopen. Met een diploma bedrijfsadministratie op zak, leek ze eerder een andere richting uit te gaan. Maar in 1981 begon ze dan in de zaak van haar vader te werken.

Fanny Corbeels: "Ik was de derde generatie in het familiebedrijf. In het begin werkte ik als administratief bediende: de telefoon beantwoorden, offertes afwerken, je kent dat. Maar geleidelijk ging ik verder. Ik begon het voorbereidende werk voor offertes te doen, en zelfs materiaal klaar te maken voor de klanten."

"De jaren 1980 waren echt wel andere tijden. Zoals zoveel bouwbedrijven toen was Corbeels het verhaal van mijn vader. Alles zat in zijn hoofd en verder was er nauwelijks structuur. Een duidelijke agenda van de activiteiten was er niet. Ik heb dan de computer binnengebracht en de boekhouding gedigitaliseerd – toen nog met Lotus, een verre voorloper van Excel."

Technische materie

In 1992 begon vader Corbeels de zaken wat te lossen. De onderneming werd omgezet in een nv en Fanny kreeg daarin meer verantwoordelijkheid. Enkele jaren later werd ze gedelegeerd bestuurder.

Fanny Corbeels: "Ik had me intussen meer en meer verdiept in de techni-

"We komen nu eenmaal uit een tijd waarin de meeste vrouwen in de bouw in de schaduw van hun echtgenoot stonden. Dat blijf je merken."

"Ik denk nooit bij mezelf 'Ho maar, dat is niks voor een vrouw, dat moet door een vent gedaan worden!'"

sche materie. Terwijl ik fulltime werkte, volgde ik allerlei opleidingen, onder meer bij het WTCB. De tijd was voorbij dat je een slager kon aanwerven en aan het werk zetten op de bouwplaats. De elektro-branche werd steeds veeleisender en complexer. Om Corbeels verder uit te bouwen, heb ik in 1999 twee technische profielen aangeworven die de nodige kennis in de onderneming brachten."

Mannenwereld

Fanny Corbeels: "In die jaren waren er weinig vrouwelijke bedrijfsleiders. Als ik naar een vergadering van de Confederatie ging, werden de deelnemers aangesproken als 'mevrouw, en de heren'. Ik vond het een verrijkende ervaring als enige vrouw tussen al die mannen te zitten. Ik voel me beter thuis in een mannen- dan in een vrouwenwereld. Ik ben iemand die oplossingen zoekt, die niet bang is om iets te proberen en die ervan uitgaat dat ik het zal kunnen. Ik denk nooit bij mezelf 'Ho maar, dat is niks voor een vrouw, dat moet door een vent gedaan worden'."

Fanny Corbeels merkt wel dat er nog altijd mensen rondlopen die inderdaad denken dat bepaalde zaken door mannen gedaan worden. Dat alledaagse seksisme zit blijkbaar diep.

Fanny Corbeels: "In de relatie met klanten is het feit dat ik een vrouw ben geen probleem. Maar je moet ertegen kunnen dat ze soms aan de telefoon zeggen 'Excuseer, maar mag ik meneer eens spreken?'" Het gebeurt veel minder dan vroeger maar het gebeurt nog altijd. En op vakbeurzen richten standhouders zich vaak tot mijn man en niet tot mij. Je kunt daar op verschillende manieren op reageren, maar we komen nu eenmaal uit een tijd waarin de meeste vrouwen in de bouw in de schaduw van hun echtgenoot stonden. Dat blijft je merken."

Hoe de arbeiders in de onderneming reageren op haar gezag, hangt vooral af van hun culturele achtergrond. In bepaalde religies is het niet evident dat een man orders krijgt van een vrouw.

Fanny Corbeels lost dat op door de boodschap te laten overbrengen door de projectleider.

Fanny Corbeels: "Wat win je ermee als je kost wat kost je gezag rechtstreeks wilt afdwingen? In het algemeen voel ik bij mijn mannelijke personeelsleden respect. Ik zit in het bedrijf, ik zweef er niet boven. Ik hou de teugels stevig in de hand en mijn arbeiders weten dat ze bij mij niet met een smoesje moeten afkomen. Wat dat betreft, maakt het niet veel uit dat ik een vrouw ben. Maar tegelijk speelt dat vrouwelijke toch mee in de arbeidsrelaties. Ik zal sneller opmerken dat iemand een probleem heeft, en ik zal hem sneller aanspreken. Vrouwelijke intuïtie zeker?"

Bouwarbeiders

Bij Corbeels werken vrouwelijke administratief bedienden. Vrouwelijke projectleiders zijn er niet, maar Fanny Corbeels zou voor dergelijke functies zonder problemen vrouwen aanwerven. Vrouwelijke arbeiders daarentegen ...

Fanny Corbeels: "Of iemand een goeie arbeiders is, is persoonsgebonden en hangt niet af van het geslacht. Het kan dus, vrouwelijke bouwarbeiders. Maar ik heb er mijn twijfels bij. Het creëert praktische problemen. Je moet twee kleedkamers hebben in plaats van één en dergelijke. Maar bovenal: het werk van installateurs en bouwvakkers is fysiek zwaar."

"We hebben hier al meisjes gehad die bij ons hun opleidingsstage kwamen doen. Eén van hen heeft hier later gesolliciteerd. Maar na haar stage wisten we dat het niet zou lukken. We moeten de vraag durven stellen: moet de sector streven naar meer vrouwelijke bouwar-

beiders? Is dat de evolutie die we willen en waarvoor we inspanningen moeten doen?"

Vrouwen in de Confederatie

Fanny Corbeels is geen onbekende in de beroepsorganisatie. Al in het begin van haar carrière engageerde ze zich voor de lokale jongerenkamer van Vlaams-Brabant. Later volgden mandaten in de lokale confederatie, Techlink en de Vlaamse Confederatie Bouw. Vandaar onze vraag: kan de Confederatie meer doen voor vrouwelijke bedrijfsleiders?

Fanny Corbeels: "Ik zie in raden van bestuur altijd heel weinig vrouwen. Bij de VCB ben ik zelfs de enige. Op dat punt zou de Confederatie meer mogen doen, want er zijn genoeg sterke figuren onder de vrouwelijke leiders van bouwbedrijven. Actiever naar hen op zoek gaan, en meer ondersteuning vanuit de lokale confederaties zodat we kunnen doorgroeien naar Brussel."

"Ik wil niet bekeken worden als vrouw, ik wil geapprecieerd worden voor mijn kwaliteiten. Maar binnen de structuren van de Confederatie word ik nog te vaak als vrouw benaderd. Ze horen wat ik zeg, maar houden ze ook rekening met mijn input? Ik bespeur soms wel wat haantjesgedrag bij mijn mannelijke collega's. Om een voorbeeld te geven: met een vrouw een gesprek aangaan over hun zaak, dat blijft moeilijk."

"Maar de bouw is dan ook geen gemakkelijke sector. We zijn niet de zachte sector maar het is soms een harde wereld. Maar als je me nu zou vragen 'zou je het opnieuw doen?', dan zeg ik zeker ja!" ●